

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/120/2019
Identifikačné číslo spisu:	1403899975
Dátum vydania rozhodnutia:	26.08.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Ladislav Górasz
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:1403899975.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne N.. I. V., bývajúcej v X., U. X, zastúpenej JUDr. Zdenkom Poštulkom, euroadvokátom so sídlom v Českej Třebovej, U Javorky 976, Česká republika, s adresou na doručovanie JUDr. Eva Csémiová, advokátka, Bratislava, Wolkrova 4, proti žalovanému N.. X. V., bývajúcemu v X., J. J. XX, zastúpenému Advokátskou kanceláriou Zahradníková.SK s.r.o., so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 12, v mene ktorej koná advokátka a konateľka JUDr. Jarmila Zahradníková, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, ktorý spor bol vedený na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 8C/106/2003, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 19. septembra 2018 sp. zn. 4Co/183/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyni priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV rozsudkom z 2. februára 2016, č. k. 8C/106/2003-1018 vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo strán, bývalých manželov (ďalej iba „BSM“) tak, že zo zaniknutého BSM prikázal do výlučného vlastníctva žalovaného nehnuteľné veci bližšie špecifikované vo výroku rozsudku [bod 1., písm. a/, b/ a c/], hnutelné veci bližšie špecifikované vo výroku rozsudku [bod 1., písm. d/, por. č. 1/ až 20/ (pod por. č. 20 označené ako „Súbor podnikateľského majetku žalovaného, podnik žalovaného - N.. X. V. - KOVO Patrónka, IČO: 32 170 211 v hodnote 156.642,95 eur“)]. Do výlučného vlastníctva žalobkyne prikázal hnutelné veci bližšie špecifikované vo výroku [bod 2., písm. a/ až c/]. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni na vyrovnanie podielov strán na vyporiadavanom majetku do 15 dní od právoplatnosti rozsudku sumu 191 484 eur [bod II. výroku rozsudku]. Stranám uložil povinnosť zaplatiť na účet súdu spoločne a nerozdielne súdny poplatok vo výške 11 489,04 eur [bod III. výroku rozsudku]. Rozhodnúť o trovách konania si vyhradil do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Vo vzťahu k časti výroku rozsudku týkajúcej sa hnutelných vecí označených v bode 1., písm. d/, pod por. č. 20/ ako „Súbor podnikateľského majetku žalovaného, podnik žalovaného - N.. X. V. -

KOVO Patrónka, IČO: 32 170 211 v hodnote 156.642,95 eur“ súd prvej inštancie v podstate zopakoval svoje závery obsiahnuté v jeho skoršom rozsudku z 9. októbra 2012 č. k. 8C/106/2003-810 (ktorý bol síce zrušený uznesením odvolacieho súdu z 21. februára 2014 sp. zn. 4Co/6/2013, v ktorom rozhodnutí ale odvolací súd vo vzťahu k jeho záverom v časti týkajúcej sa zaradenia „hodnoty podniku žalovaného“ do masy BSM, žiadne vady nevytkol). Podľa týchto záverov „Pokiaľ ktorýkoľvek z manželov počas manželstva podniká, má z tohto podnikania určitý zisk (výnos). Zisk z podnikania (obdobne ako mzda zamestnaného manžela) je častým zdrojom príjmov BSM, z ktorých sa následne získava spoločný majetok manželov, ktorý patrí do BSM. Zisk sa tak (rovnako ako mzda) stáva súčasťou BSM. Nemožno však akceptovať, že by spoločným majetkom mal byť iba zisk (predstavujúci rozdiel medzi príjmami a výdavkami z podnikania). V tejto súvislosti možno ešte dodať, že aj výnosy z oddeleného majetku jedného z manželov patria do BSM (porov. R 42/1972 Zbierky súdnych rozhodnutí a stanovísk, str. 243). Ak sú z výnosu z podnikania nadobudnuté veci slúžiace na podnikanie, stávajú sa tieto veci so zreteľom na ustanovenie § 143 Občianskeho zákonníka výlučným vlastníctvom podnikajúceho manžela. Ak sú potom výnosy vložené späť do podnikania, ide tu o použitie prostriedkov BSM na oddelený majetok podnikajúceho manžela a ten by mal tomu zodpovedajúcu sumu do BSM nahradiť. Nemožno však v tejto súvislosti opomenúť ani to, že veci, ktoré slúžia na podnikanie len jedného z manželov, slúžia aj na vytváranie ďalších výnosov, ktoré sa stávajú súčasťou BSM. Rovnako nemožno prehliadať, že hodnota vecí slúžiacich na podnikanie sa ich používaním znižuje. Podnikanie je preto treba hodnotiť ako činnosť, z ktorej výnosy patria obom manželom a ktorá obvykle slúži aj na získavanie hodnôt patriacich do BSM. Potom je však nevyhnutné zohľadniť aj výdavky a záväzky podnikajúceho manžela, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho podnikaním, keďže ich nemožno od podnikania, z ktorého má prospech aj druhý manžel, oddeliť. V nadväznosti na vyššie uvedené potom treba vychádzať z toho, že podnikajúci manžel je povinný nahradiť do BSM takú peňažnú sumu, ktorá zodpovedá (kladnému) rozdielu medzi aktívami a pasívami jeho podnikania ku dňu zániku BSM, teda v zásade peňažnú sumu zodpovedajúcu hodnote podniku. Pre úplnosť treba osobitne zdôrazniť, že v prípade podnikania nešlo o vyporiadanie vecí, práv a povinností z podnikania žalovaného, ale len o vyporiadanie toho, čo bolo použité z prostriedkov v BSM na oddelený majetok žalovaného a čo bolo z tohto jeho majetku použité na získavanie prírastkov do BSM.)“

3. Krajský súd v Bratislave na odvolanie obidvoch strán sporu rozsudkom z 19. septembra 2018 sp. zn. 4Co/183/2016 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa rozhodnutia vo veci samej. V časti týkajúcej sa poplatkovej povinnosti strán sporu rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie. O trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá právo na ich náhradu. Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a skonštatoval jeho správnosť. K dôvodom odvolania žalovaného uviedol, že „vzhľadom na ich nezrozumiteľnosť, neprehľadnosť, absenciu relevantnej vecnej a právnej argumentácie sú pre odvolací súd pomerne nepreskúmateľné s nemožnosťou podrobného vyjadrenia sa k nim jednotlivito“, a preto vo všeobecnosti poukázal na prejednávajúcu zásadu ovládajúcu občianske súdne konanie. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd, okrem iného, ešte uviedol, že „súd prvej inštancie zákonu zodpovedajúcim spôsobom vyhodnotil výsledky vykonaného dokazovania a správne ustálil masu BSM. Jeho hodnoteniu vykonaného dokazovania nemožno vytknúť nezákonnosť a nelogickosť, keď žalobkyňa označila nehnuteľné a hnuťelné veci patriace do BSM strán sporu a vykonaným dokazovaním opak preukázany nebol. Žalobkyňa dôkazné bremeno k svojim tvrdeniam uniesla a ak žalovaný tvrdil, že plavecký bazén, stavba dielne, podnikateľský majetok, pozemok v Stupave a starožitný nábytok do BSM nepatria, dôkazné bremeno v tomto smere presvedčivým spôsobom neunesol. Odvolací súd sa s hodnotením dôkazov súdom prvej inštancie stotožňuje a odkazuje naň.“

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie. Jeho prípustnosť vyvodzuje v prvom rade z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP tvrdiac, že sa cíti byť poškodený v svojich právach na spravodlivý proces. Poukazuje na rozpor výroku a odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, napadnuté rozhodnutie považuje za zmätočné, podľa jeho názoru nedáva odpoveď na zásadnú právnu otázku, či podnik žalovaného je alebo nie je súčasťou masy BSM, resp. či podnik žalovaného tvorí alebo netvorí oddelený majetok žalovaného. V ďalšom namietal svojvoľnú aplikáciu zásad uvedených v § 143, § 150

prvá a druhá veta Občianskeho zákonníka a porušenie zásady rovnosti strán v svoj neprospech do takej miery, že je možné toto porušenie definovať ako závažný zásah do jeho práva na spravodlivý súdny proces; súd totiž priznal žalobkyni aj hodnotu z oddeleného majetku žalovaného (podniku), hoci žalovaná v spore netvrdila ani neprodukovala v tomto smere v spore relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval, že zo spoločného majetku boli vynaložené presne určené, konkrétne investície na nadobudnutie oddeleného majetku žalovaného. Prípustnosť dovolania žalovaný vyvodzuje aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Tvrdí, že odvolací súd sa pri svojom rozhodovaní odklonil od ustálenej judikatúry a vec nesprávne právne posúdil ak zahrnul jeho podnik do masy BSM a tento v rámci vyporiadania BSM prikázal do jeho výlučného vlastníctva. V konaní nebolo zistené, že by podnik slúžil výkonu povolenia oboch manželov. V ďalšom namietal, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej judikatúry a vec nesprávne právne posúdil aj v otázke aplikácie zákonných zásad vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov definovaných v ustanovení § 150 Občianskeho zákonníka. Nestotožnil sa so záverom súdu, že výška súm, ktorá bola vynaložená zo spoločného na oddelený majetok manžela sa automaticky rovná aktuálnej (trhovej) hodnote oddeleného majetku (resp. rozdielu medzi aktívami a pasívami podniku). Pri určovaní náhrady toho, čo bolo zo spoločného vynaložené na oddelený majetok manžela sa totiž nezohľadňuje to, o čo sa tento oddelený majetok manžela zhodnotil iba uplynutím času, resp. nezohľadňuje sa zvýšenie hodnoty investície plynutím času, ale zohľadňuje sa iba skutočná preukázaná výška takejto investície. Z vykonaného dokazovania podľa žalovaného vyplynulo, že podnik budoval aj pred uzavretím manželstva, a preto nejakú jeho časť nadobudol zo svojich výlučných prostriedkov. Súd mal preto správne aplikovať vetu druhú príslušného ustanovenia, nakoľko nie celý podnik bol financovaný z príjmu z podnikateľskej činnosti žalovaného.

5. Žalobkyňa navrhla dovolanie ako nedôvodné zamietnuť, eventuálne odmietnuť.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

7. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012, ktoré sú aktuálne aj za súčasnej procesnoprávnej úpravy).

8. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na príslušnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (por. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015, 5Cdo/255/2014, 8Cdo/400/2015).

9. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (por. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/348/2013, 3Cdo/319/2013, 3Cdo/357/2016, 3ECdo/154/2013, 3Cdo/208/2014).

10. Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím) musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. To platí o všetkých

mimoriadnych opravných prostriedkoch. Ak by dovolací súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

11. Naznačenej mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Z ustanovenia § 419 CSP vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú špecifikované v ustanoveniach § 420 CSP (prípustnosť dovolania pre tzv. vady zmätočnosti) a § 421 CSP (prípustnosť dovolania pre riešenie právnej otázky).

12. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa v dovolaní uviesť, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a náležitým spôsobom označiť dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

13. Žalovaný prípustnosť dovolania v danej veci vyvodzuje predovšetkým z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. V súvislosti s touto vadou žalovaný namieta nepreskúmateľnosť rozhodnutí súdov, ich zmätočnosť pre rozpor výroku a odôvodnenia v tom, či majetok z podnikania je predmetom BSM alebo patrí do oddeleného majetku žalovaného, nesprávnou aplikáciu zásad § 143 a § 150 C. s. p. a porušenie rovnosti zbraní strán sporu.

15. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (napr. rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jeho práva na spravodlivý proces.

16. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inštancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie odvolacieho súdu sa vyrovnáva so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Jeho myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Je preto zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru odvolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že strana sporu sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jej predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu

prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

17. Pokiaľ žalovaný namieta, že odvolací súd sa nevyrovnal v odôvodnení rozhodnutia s tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je zmätočné pre rozpor výroku a odôvodnenia a opomenul sa zaoberať procesným pochybením súdu, je potrebné uviesť, že žalovaný ako strana sporu nevyužil právo namietať konkrétnu vadu konania súdu prvej inštancie v rámci podaného odvolania. Dovolateľ môže urobiť spôsobilým predmetom dovolacieho konania len také námietky, ktoré už uplatnil v odvolacom konaní, pokiaľ tak s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu urobiť mohol, a tak poskytol príležitosť odvolaciemu súdu sa k nim vyjadriť (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/40/2019, 4Cdo/110/2018).

18. Vo vzťahu k dovolacej námietke, že súdy nižšej inštancie porušili rovnosť zbraní strán sporu tým, že zahrnuli do BSM aj výnosy z jeho podnikania bez návrhu žalobkyne, najvyšší súd poukazuje na špecifickosť žaloby o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva. Konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov je konaním, v ktorom majú strany sporu na oboch stranách tak postavenie žalobcu, ako aj postavenie žalovaného (iudicium duplex). Táto skutočnosť sa prejavuje najmä tým, že podaním žaloby žalobcom na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov súdom je uplatnené aj rovnaké právo žalovaného, a taktiež jeho právo na súdnu ochranu v tejto veci.

19. Dovolateľ v súvislosti s vadou podľa § 420 písm. f/ CSP tiež namieta, že k uvedenej vade došlo v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd uvádza, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP (napr. R 24/2017).

20. Na podklade vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie v danej veci nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné.

21. Žalovaný prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

22. Aby na základe dovolania podaného v zmysle § 421 ods. 1 CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 432 až § 435 CSP.

23. Ustanovenie § 432 ods. 2 CSP uvádza spôsob, ako má dovolateľ dovolací dôvod podľa tohto ustanovenia vymedziť. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním.

Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej neviedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom.

24. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní nevymedzí právnu otázku alebo ju vymedzí nesprávne dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže dovolací súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priechiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v Civilnom sporovom poriadku (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/98/2017, 3Cdo/94/2018, 4Cdo/95/2017). Treba zdôrazniť, že úlohou dovolacieho súdu nie je vymedziť právnu otázku; zákonodarca túto povinnosť ukladá dovolateľovi.

25. Žalovaný v dovolaní tvrdí, že súdy nižších stupňov tým, že „zahrnuli podnik manžela do masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov“, hoci v spore nebolo zistené, že by podnik slúžil výkonu povolania obidvoch manželov, sa odklonili od ustálenej praxe dovolacieho súdu. Uvedené tvrdenie žalovaného ale nemá oporu v odôvodneniach súdov nižších súdov. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie (citovaného vyššie v bode 1. tohto uznesenia), s ktorým odôvodnením sa stotožnil aj odvolací súd, vyplýva, že súdy do BSM nezaradili a za predmet vypriadenia nepovažovali „podnik“ žalovaného, ale (len) to, čo bolo použité z prostriedkov v BSM na oddelený majetok žalovaného a čo bol žalovaný podľa zásad vyporiadenia podľa § 150, druhá veta Občianskeho zákonníka povinný nahradiť do BSM. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozsudku (s ktorými dôvodmi súhlasil aj odvolací súd) riadne vysvetlil postup, ktorým dospel k ustáleniu tejto sumy.

26. Zo záverov rozhodnutia odvolacieho súdu teda vyplýva, že jeho rozhodnutie nespočívalo na žalovaným vymedzenej právnej otázke. Z uvedeného dôvodu nemôže byť žalovaným nastolená právna otázka považovaná za významnú z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 CSP.

27. Dovolateľ ďalej uviedol, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu pri riešení právnej otázky aplikácie zákonných zásad vyporiadenia bezpodielového spoluvlastníctva manželov definovaných v ustanovení § 150 Občianskeho zákonníka. Žalovaný v preskúmvanej veci, vzhľadom na ním tvrdené okolnosti veci popiera, že súdy nemali preukázané, že celý podnik mal byť financovaný z príjmu z podnikateľskej činnosti žalovaného, preto v podstate spochybňuje skutkové závery odvolacieho súdu. K tomu dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu pod príslušnú právnu normu, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri právnom posúdení veci však rieši právne otázky, nie skutkové, preto nemožno dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie veci odôvodniť spochybnením skutkových záverov odvolacieho súdu, ktorých riešenie predchádzalo riešeniu právnych otázok. Preto námietky dovolateľa týkajúce sa spochybňovania skutkových zistení a skutkových záverov boli právne nevýznamné.

28. Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 CSP.

29. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd dovolanie žalovaného odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP (v časti dovolacích dôvodov podľa § 420 písm. f/ CSP) ako procesne neprípustné, a vo zvyšku podľa § 447 písm. f/ CSP, nakoľko nebolo riadne odôvodnené spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP.

30. Žalobkyňa bola v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešná, a preto jej dovolací súd priznal náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

31. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.